

T.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı

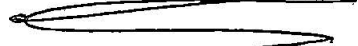
Tarih: 09.09.2025
Sayı: 50

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Turizm Yoğunluğu Olan Bölgelerde Merkezi Bütçe Payı ve Hizmet Desteğinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi'm gerekçesi ile birlikte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim. 09.09.2025

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-10-2025	Esas No: 2/3275

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 9 Eylül 2025
Numara:

T B M M GENEL MURAK
0 9 Eylül 2025
No: 1695952

Doç. Dr. Selçuk Özdağ

Muğla Milletvekili

Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye, sahip olduğu doğal güzellikler, tarihi miras, kültürel zenginlikler ve coğrafi çeşitlilik sayesinde dünyanın önde gelen turizm ülkelerinden biridir. Ülkemiz, Ege ve Akdeniz kıyılarında yaz turizmi; İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde kış, yayla ve doğa turizmi; Konya, Mardin, Şanlıurfa gibi illerde inanç turizmi; İstanbul, Antalya ve İzmir gibi kentlerde kongre, fuar ve sağlık turizmi ile çok yönlü bir turizm potansiyeline sahiptir.

Ancak, bu potansiyelin ortaya çıkardığı en önemli sorunlardan biri, turizm sezonlarında il, ilçe veya beldelerin mevcut nüfuslarının birkaç katına çıkmasıdır. Yaz aylarında Bodrum, Çeşme, Marmaris, Alanya, Fethiye; kış aylarında Uludağ, Erciyes, Palandöken; yılın farklı dönemlerinde Kapadokya, Pamukkale, Konya, Mardin gibi merkezler, resmi nüfuslarının 4-5 katı kadar nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. **Bu olağanüstü artış, altyapıdan güvenliğe, çevre temizliğinden sağlık hizmetlerine, trafik düzeninden belediye hizmetlerine kadar pek çok alanda ciddi bir yük doğurmaktadır.**

Hali hazırda yürürlükte bulunan bütçe dağılım sistemi ise yalnızca resmi nüfusu esas almaktadır. **Yani turizm sezonunda milyonlara ev sahipliği yapan ilçeler, yalnızca kayıtlı nüfusları oranında merkezi bütçeden pay almakta; bu durum hizmetlerin yetersiz kalmasına, kalitenin düşmesine ve yöre halkının da turistlerin de mağduriyetine yol açmaktadır.**

Bodrum örneğinde görüldüğü üzere, 203 bin 035 bandında olan resmi nüfus yaz aylarında 800 bine, bayram tatillerinde ise 1 milyona ulaşmaktadır. İlçeye giriş yapan araç sayısı 250 bini bulmakta, bu da hem trafik hem de çevre açısından büyük sorunlar oluşturmaktadır. Ancak merkezi bütçeden ayrılan kaynak hala 203 bin nüfusa göre hesaplanmaktadır.

Benzer şekilde, kış turizmi bölgelerinde kısa sürede on binlerce ziyaretçiyi ağırlayan belediyeler, hem yol hem de sağlık ve güvenlik hizmetlerinde ciddi yetersizlikler yaşamaktadır. İnanç ve kültür turizminin yoğun yaşandığı Konya, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin gibi şehirlerde de yılın belirli zamanlarında milyonlarca insan hareketliliği olmakta, ancak hizmet kapasitesi nüfusla orantılı kalmaktadır.

Sağlık turizminin geliştiğı Afyonkarahisar, Yalova gibi illerde de otel ve tesislerde binlerce yabancı turist ağırlanırken, altyapı ve çevre hizmetleri aynı kısıtlı bütçe ile yürütölmeye çalışılmaktadır.

Bu durum hem yerel halkın yaşam kalitesini düşürmekte hem de ölkemizin en önemli ekonomik sektörlerinden biri olan turizmde kalite kaybına yol açmaktadır. Oysa turizm sektöründe kalite, ölkenin uluslararası imajı ve tercih edilirligi açısından stratejik öneme sahiptir. Turizm bölgelerinde hizmetlerin aksamaması yalnızca turistlerin memnuniyeti için değil, ölkemizin tanıtımı, döviz girdisi ve istihdam kapasitesi için de hayati önemdedir.

Bu sebeple, turizm yoğunluğu yaşayan yerleşim yerlerinin yalnızca resmi nüfusları üzerinden değil, turizm sezonlarında ağırladıkları fiili nüfus dikkate alınarak merkezi bütçeden pay alması gerekmektedir. Bu amaçla "Turizm Yoğunluk Katsayısı" adı altında yeni bir düzenleme öngörülmektedir. TÜİK, İşçileri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı verileri doğrultusunda belirlenecek bu katsayı ile yerel idarelerin ek bütçe alması sağlanacak, böylece belediye başta olmak üzere kamu hizmetleri turizm yoğunluğuna uygun şekilde yürütölebilecektir.

Sonuç olarak; bu kanun teklifi, turizm bölgelerinde yaşanan nüfus artışının hizmet kapasitesine uygun şekilde karşılanmasını, vatandaşların ve turistlerin temel hizmetlerden eksiksiz yararlanmasını, ölkemizin turizm kalitesinin ve uluslararası imajının korunmasını amaçlamaktadır. **Böylelikle, hem yerel halkın yaşam kalitesi artacak hem de turizm sektörü daha sürdürölebilir ve güçlü bir yapıya kavuşacaktır.**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanunun amacı ve kapsamını belirler. Turizm yoğunluğunun bütçe dağılımında dikkate alınacağını hükme bağlar.

Madde 2- “Turizm Yoğunluk Katsayısı” tanımlanır. TÜİK, İçişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı verileriyle turizm sezonunda ortalama nüfus belirlenir.

Madde 3- Merkezi bütçeden yerel idarelere ayrılacak paylarda, turizm yoğunluğu yaşayan yerleşim yerlerine katsayı uygulanacağı düzenlenir.

Madde 4- Yerel yönetimlerin bu ek payı yalnızca turizm için yani; altyapı, çevre temizliği, sağlık, güvenlik ve trafik düzenlemesi için kullanacağı hüküm altına alınır.

Madde 5- Denetim sistemini düzenler. Sayıştay ve İçişleri Bakanlığı denetimine tabidir.

Madde 6- Yürürlük maddesidir.

Madde 7- Yürütme maddesidir.

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Turizm Yoğunluğu Olan Bölgelerde Merkezi Bütçe Payı ve Hizmet Desteğinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi

Madde 1- Bu Kanunun amacı, turizm yoğunluğu yaşayan il, ilçe ve beldelerde, dönemsel nüfus artışlarının dikkate alınarak merkezi bütçeden ayrılacak payların adaletli bir şekilde dağıtılmasını sağlamak ve yerel hizmetlerin aksamadan yürütülmesini temin etmektir.

Madde 2- Bu Kanunda geçen "Turizm Yoğunluk Katsayısı"; Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), İçişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenen, turizm sezonunda ortalama fiili nüfusun resmi nüfusa oranı üzerinden hesaplanan katsayıyı ifade eder.

Madde 3- Merkezi bütçeden yerel yönetimlere ayrılan payların hesaplanmasında, turizm yoğunluğu yaşayan yerleşim yerleri için Turizm Yoğunluk Katsayısı uygulanır. Bu katsayı en az 1, en fazla 5 olarak belirlenir.

Madde 4- Turizm Yoğunluk Katsayısı ile artırılan ek bütçe; altyapı, çevre temizliği, sağlık hizmetleri, güvenlik önlemleri, trafik düzenlemeleri ve turizm hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar dışında kesinlikle kullanılamaz.

Madde 5- Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler ve harcamalar Sayıştay denetimine tabidir. İçişleri Bakanlığı ayrıca yıllık rapor hazırlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Madde 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.